

İdare ve Vergi Hukuku

İdari Para Cezasına İtiraz Yolları

Hangi cezaya nerede itiraz edilir, süreler ne kadardır ve peşin ödeme indirimi.

Güncelleme: 10 Eylül 2026

01 Önce cezanın dayanağını belirleyin

İdari para cezasının hangi kurum tarafından verildiği tek başına doğru başvuru yolunu belirlemeyebilir. Karardaki kanun maddesi, yaptırımın türü, tebliğ tarihi ve birlikte uygulanan diğer işlemler incelenmelidir. Trafik, belediye, çevre veya özel düzenlemelere dayalı cezaların tamamı için tek bir usul yoktur.

Kararın tam örneği ile tebliğ belgesi ayrı saklanmalıdır. Bankada görünen borç veya kısa mesaj, cezanın gerekçesini ve kanun yolu bilgisini her zaman içermez. Başvuru hazırlığı için ceza tutanağına dayanak fotoğraf, ölçüm veya denetim kayıtlarının da belirlenmesi gerekir.

02 Görevli merci ve süre

Kabahatler Kanunu m.27 kapsamındaki genel başvuru yolu, kararın tebliği veya tefhiminden itibaren on beş gün içinde sulh ceza hâkimliğine başvurudur. Özel kanunla farklı bir yol düzenlenmiş olabilir. İdari yargının görevli olduğu haller ile aynı işlem kapsamında verilen diğer idari kararların etkisi ayrıca incelenir.

İlk başvuru ile sulh ceza hâkimliğinin kararına karşı sonraki itiraz aynı şey değildir. Kabahatler Kanunu m.29 kapsamındaki itiraz süresi iki hafta olarak düzenlenmiştir. Bu iki süreyi birbirine karıştırmak hak kaybına yol açabilir. Kararın kesinliği ve başvuru imkânı da ilgili tarihteki kurallara göre kontrol edilir.

03 Gerekçe ve deliller nasıl hazırlanır?

Başvuruda yalnızca cezanın yüksek olduğu söylenmesi yerine işlemin neden hukuka aykırı olduğu açıklanmalıdır. Fiilin gerçekleşmemesi, yanlış kişiye ceza verilmesi, yetki veya usul sorunu, teknik ölçüm hatası ve aynı fiile ilişkin yaptırım değerlendirmesi farklı gerekçelerdir.

Her gerekçenin yanında bunu destekleyen belge gösterilmelidir. Fotoğrafın tarihi, cihazın tespit verileri, ruhsat, izin belgesi veya ödeme kaydı olayla ilişkilendirilir. Dilekçede cezanın tarih ve numarası, talep edilen sonuç ve ekler açıkça belirtilmelidir. Başvurunun teslim edildiğine ilişkin kayıt saklanmalıdır.

04 Ödeme ve indirim başvuru hakkını etkiler mi?

Kabahatler Kanunu kapsamında ödeme yapılması kanun yoluna başvurma hakkını ortadan kaldırmaz. İndirimli ödeme koşulları ve süresi, somut ceza ve ilgili düzenlemeye göre kontrol edilmelidir. Ödeme belgesinde hangi ceza için ödeme yapıldığının anlaşılması sonraki iade işlemleri açısından yararlıdır.

Başvuru yapılmasının tahsilata etkisi de cezanın türüne göre incelenmelidir. Vergi cezası, idari para cezası ve başka mali yükümlülüklerin tahsil kuralları aynı değildir. “İtiraz ettim, hiçbir ödeme yükümlülüğü kalmadı” şeklinde otomatik sonuç çıkarılmamalıdır.

05 Karar sonrası takip

Başvuru sonucu verilen kararın tebliği izlenmeli; varsa sonraki kanun yolu ve süresi ayrı değerlendirilmelidir. İptal edilen ceza daha önce ödenmişse, karar ve ödeme belgeleriyle iade sürecinin yürütülmesi gerekebilir. Her kurumda iadenin kendiliğinden gerçekleşeceği varsayılmamalıdır.

Süre kaçırılması, usulsüz tebliğ veya mücbir sebep iddiası varsa bunların kendi koşulları ve ispatı vardır. Bu ihtimaller genel başvuru süresini önemsememek için gerekçe oluşturmaz. Tarih çizelgesi hazırlanması hem başvurunun hem ödeme ve iade adımlarının takibini kolaylaştırır.

Belge kontrol listesi

- Ceza kararı ve dayanak tutanak
 - Tebliğ veya tefhim kaydı
 - Fotoğraf, ölçüm ve izin belgeleri
 - Ödeme ve başvuru teslim kayıtları
-

Sık sorulan sorular

Her idari ceza için idare mahkemesine mi gidilir?

Hayır. Genel Kabahatler Kanunu yolu sulh ceza hâkimliğidir; özel düzenlemeler ve bağlantılı işlemler farklı görev sonucu doğurabilir.

İlk başvuru süresi iki hafta mı?

Kabahatler Kanunu m.27 genel başvurusu on beş gündür. m.29 kapsamındaki sonraki itirazın iki haftalık süresiyle karıştırılmamalıdır.

Cezayı ödersem itiraz edemem mi?

Genel Kabahatler Kanunu düzeninde ödeme kanun yolunu kapatmaz. İndirim ve ödeme süresi somut yaptırıma göre kontrol edilmelidir.

İptal kararından sonra para otomatik yatar mı?

Her zaman değil. Karar ve ödeme kaydıyla ilgili kuruma iade başvurusu yapılması ve işlemin izlenmesi gerekebilir.

Kaynaklar ve mevzuat

[Kabahatler Kanunu m.3, 17, 27-29](#)

[7499 sayılı Kanun: sonraki itiraz süreleri](#)

[İdari Yargılama Usulü Kanunu](#)

Bu makale genel bilgilendirme içindir; kişiye özel hukuki görüş veya sonuç garantisi içermez. Uygulanacak hükümler olayın koşullarına ve işlem tarihine göre değişebilir.